український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 12 (26) * ГРУДЕНЬ 1994

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Головний редактор о. Василь Зінько, ЧСВВ

На обкладинці:
Ікона Св. Миколая з Крехівського монастиря

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького,36
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».

ЗМІСТ

Володар Буженко
Пренепорочна - ти наша твердиня! 1
Наміреня апостольства молитви на грудень 2
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Господь Бог карає чи ні? 4
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Релігія і виховання 6
Юрій Липа
Молитва 8
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ
Іди за мною 9
Люба Довга
На Схід України 10
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ
Апостол Унії - меценат мистецтва 12
Ігор Скленар
Опікун молоді 13
Місійні дні 14
Лідія Купчик
Серце, повне любові 17
бр. Левко Гірник, ЧСВВ
Чудесне визволення із в'язниці 20
бр. Атанасій Чийпеш, ЧСВВ
Посвята 22
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Цар царюючих 24
о. Матей Михайло Гаврилів, ЧСВВ
Чи сумління ще є голосом Божим у житті сучасної людини? 25
Лист з в'язниці 28
Новини апостольської столиці 29
о. Ігнатій Янтух, ЧСВВ
Ангел з пекла 31
Куток дитини 32

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ПРЕНЕПОРОЧНА - ТИ НАША ТВЕРДИНЯ!

Надходить свято Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці і приносить чимало корисних думок про наші часи.

1. Пригадаймо протоєвангеліє

Коли прародичі Адам і Єва впали в гріх, Господь провів над ними свого роду карний процес. Мовив і до змія-спокусника. Своє звернення закінчив словами: "Я покладу ворожнечу між тобою і жінкою і між твоїм потомством та її потомством. Воно розчавить тобі голову, а ти будеш намагатися вжіп'ястися йому в п'яту" (Буття 3, 15). Саме це звернення і називають біблісти протоєвангелієм, чи, по-нашому, першим євангелієм або благовістю.

З біблійного тексту виходить, що жінка та її нащадок, тобто Марія Діва та Ісус Христос, будуть ворожо наставлені проти сатани-спокусника і Господь Ісус розчавить сатані голову. Отже, переможе диявола, що й зробив своєю смертю на хресті.

2. Благовіщенські моменти

Вже з самого початку людської драми бачимо, що Марія візьме участь у перемозі над ворогом людського роду.

А тепер на Благовіщенні читаємо, що потомок Пресвятої Назаретської Діви "царюватиме над домом Якова повіки й царюванню його не буде кінця" (Лука 1, 33). Вже у Новому Заповіті зрозумілим стає те, що Ісус, син Марії Діви, переможе й засяде на царському престолі і його царюванню не буде кінця. Тобто, Христос стає фактично проти сатани. Перемагає в пустелі під час спокус, а згодом повчаннями і знаками з неба, та й, зрештою, мукою і смертю на хресті не лише перемагає смерть гріха, але й знищує сатану та його царство.

3. Жінка, одягнена в сонце

Пише в Одкровенні святий євангеліст Іван: "І знамення велике видно було на небі - жінка, одягнена в сонце, і місяць під стопами її, а на голові її вінець із дванадцяти зірок" (Одкровення 12, 1). І тоді повстала війна на небі, і добрі ангели під проводом святого Михаїла перемогли. А змій-дракон розлютився на жінку і "пішов воювати проти решток її нащадків, що зберігають заповіді Бога і мають свідчення Ісуса Христа" (Одкровення 12, 17).

І якраз тими рештками є ми, що намагаємося досконало виконувати заповіді Божі та свідчити про Христа, її Сина, навіть пролиттям власної крові. Однак бадьорімося та будьмо повні упования і надії. Її Син переміг і царює, і ми переможемо, бо над нами блакитний омофор розстеляє Пресвята Богородиця. Вона наша охоронниця, нездобутна твердиня та кріпость.

До Неї прибігаймо та рятуймося від потопу гріхів і морального тління.

Маріє Пресвята, Ти наша твердиня!

Володар БУЖЕНКО

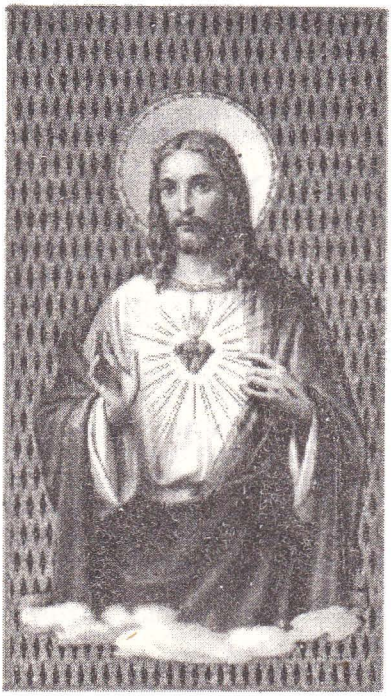

Оце Серце, що так дуже полюбило людей...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміренням, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірениях Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас.

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ:

Загальне: ЩОБ 150-річчя АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ ДОПОМОГЛО ХРИСТИЯНАМ ОЖИВИТИ АПОСТОЛЬСЬКУ РЕВНІСТЬ У НОВІЙ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ.

1. Допопогти усім християнам

Пояснюючи наміренння Церкви вже понад тридцять років, зауважую, що часто згадується про християн, але не тільки про католиків. І правильно, бо кожен хрещений належить тим самим до правдивої, єдиної, апостольської і Петрової Церкви. Прикметники ж, такі як католицький, православний чи євангелістський, намагаються підкреслити вищість і окремішність, як це часто робиться у громадському чи політичному житті. Маємо ж просити за всіх християн.

2. Що таке апостольська ревність

Ревність - від слова "ревно". Тобто постійно, сумлінно, ретельно, ревно звертати увагу на певну річ чи справу. Отож, ревність - це окремішнє старання чи піклування про щось, чи про когось. Коли ж людина ревнує до людини, то виникає різновид вади, що зветься ревнощами.

Апостольська ревність - це така ревність, яка має забарвлення апостолування. В нашому теперішньому розумінні - це означає дбати про зростання християнської віри та про спасіння душі за зразком Христової та церковної науки та за правилами Петрового післанництва.

3. Оживити ревність в новій євангелізації

Бачимо, що мода панує не лише між світськими людьми, але й проникає в церковні та християнські кола. Після Вселенського собору ми стільки наслухалися про "нову" Церкву і т. п., ніби ми перестарілі та відсталі. Здавалося часом, що навіть церковні догми постаріли та згорбатіли. Правда, яку годі приховувати, що нині не один би справжню католицьку доктрину кинув до старечого дому або й на смітник!

Нова євангелізація має підійти для нової людини. І ми повинні всіма способами сприяти, щоб Євангеліє Христове дійшло до всіх людей. В Україні, найголовніше, до дітей, бо видно на місіях, що мало хто з дітей знає таку фундаментальну правду, як декалог, тобто Заповіді Божі. Також мало хто знає молитви. Ще дехто пам'ятає їх по-старому, а по-новому не знають. Тут справді жахливе запустіння!

Місійне: ЩОБ СИНОД АФРИКАНСЬКИХ ЄПИСКОПІВ ОЖИВИВ І ЗМІЦНИВ МІСІЙНУ ПРАЦЮ В АФРИЦІ.

Треба визнати, що синоди владик, як от у нас Замойський чи Львівський, з 1891 року внесли певну обнову в нашу Церкву і тим самим її зміцнили. Папа скликає синод африканських єпископів теж з подібною метою.

Мета синоду потрійна: зміцнити єдність Петрового християнства, бо усяк і секти нині живцем роздирають містичне тіло Христа - Петрову Церкву, і побороти це почуття незалежності від допомоги іншим церквам та недостатність старань в поширенні Христової правди між мусульманами і поганами, яких в Африці не бракує.

Наше: ЩОБ УКРАЇНСЬКА РОДИНА ЧЕРЕЗ СПІЛЬНУ МОЛИТВУ І ДОБРЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАЛА ЗРАЗКОМ ДЛЯ РОДИН УСЬОГО СВІТУ.

Колись наші родини саме такими й були, а до спільної молитви та співу церковних пісень в часи першої більшовицької інвазії закликав наші родини сам митрополит, слуга Божий Андрей Шептицький.

Що ж до виховання, то воно мусить бути в дусі християнської любові до нащадків: не можемо дітей розбещувати, як це робить чимало батьків. Кожна родина матиме від розбещених дітей гірку невдячність в цьому житті. Коли ж дитина виховується в суворості, вона прагне віддячитись своїм батькам за те, що сформували її характер, привчили змалку до добра та порядку.

Покровитель на грудень: преподобний Іван ДАМАСКИН

Це отець Церкви та засновник науки догматики в Церкві. Склав чимало літургійних пісень, а між ними і парастас.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

ГОСПОДЬ БОГ КАРАЄ ЧИ НІ?

Останнім часом різні, близькі до єресі думки поширюються між вірними християнами. Однією з таких небезпечних, шкідливих думок є та, що Бог не карає людину, але вона сама себе карає. Ця думка уже набрала вигляду пошесті, бо можна почути її в так званій діаспорі, а тепер уже і в самій Україні. З цього приводу розглянемо кілька моментів, а саме:

1. Що таке кара і нагорода?

2. Хто має право карати і нагороджувати?

3. Чому небезпечно і навіть єретично стверджувати, що грішник сам себе карає?

ЩО ТАКЕ КАРА І НАГОРОДА?

У правничому значенні має право карати той, хто встановлює закони чи кому законодавець передає владу карати. Не може бути мови про якусь кару чи нагороду, коли немає права на кару чи нагороду.

Законно може карати тільки законодавець - ніхто інший на це права не має. Ніхто не зобов'язує грішника карати самого себе...

До того ж різновид кари і нагороди встановлює також єдиний виконавець влади. Тим більше, коли трапляються випадки, що людина, навіть найкомпетентніша, не має змоги справедливо когось покарати чи нагородити. Це понад її компетенцію і для неї просто недосяжне. Зрештою, як можуть люди карати, навіть ті, котрі мають право карати, тих, що втекли, чи сильніших. От хто, скажімо, покарав винуватців трьох голодоморів (двадцятих, тридцятих і сорокових років) в Україні? Вони ж самі себе зовсім не карали і не збиралися цього робити. Більше того, такого натхненника голодомору тридцятих років, як Каганович, доглядали найкращі лікарі в найкращих клініках та санаторіях.

Нагорода і кара - одного гатунку та ряду, та хіба порядна людина сама себе нагороджує? Знаємо ж, що часто праведних Господь важко і гірко навчає, і як тут можна взяти самому собі нагороду? От, хоча б святий Іван Хреститель - яким був праведником, але хіба міг себе нагородити? Навіть не зумів оборонитися перед мечем Ірода і злобою та помстою Іродіади. А святий Йосафат як себе нагородив? А тисячі мучеників та ісповідників тільки з нашого народу, як самі себе нагородили?

Хто має право карати і нагороджувати?

За зневагу голосу сумління і заповідей Божих має абсолютне право карати той, хто вклав свій голос у серце людини і проголосив заповіді на горі Синай, а потім через свого Сина єдинородного підтвердив, доповнив та скріпив їх.

А щоб карати, потрібно мати суддейську владу.

Вже у Старому Заповіті праотець Авраам знав, що Господь Бог має суддейську владу. Коли у 18 главі Буття просить пощади для грішних содомітів, то так звертається до Всевишнього: "Чи вб'єш праведного разом з грішним?.. Невже суддя всієї землі не чинитиме по правді?" (Буття 18, 25).

А наприкінці Біблії маємо в Одкровенні святого Івана таке: "Я - Альфа і Омега, початок і кінець... Переможний унаслідує це, і буду йому Богом, і він буде мені сином. Боязливих же і безвірних, і мерзких, і убивників, і розпусних, і чарівників, і ідолопоклонників, і всіх лжеців - пай їхній в озері, що горить вогнем і сіркою; то смерть друга" (Одкровення 21, 6-8). І далі каже ангел, щоб Іван Богові поклонився та знову нагадує, що кожен, хто любить неправду, буде стояти назовні царства і там матиме кару від Бога і від Христа.

Дивно, що такі гласителі "правди" говорять "Вірую", що "Син Божий вдруге прийде зі славою судити живих і мертвих, а його Царству не буде кінця"... Коли ж грішники самі себе покарають, то, мабуть, треба ті слова з "Вірую" викинути?!

Ще одне запитаймо, чи людина поспішає себе карати? Коли б хотіла це робити, то стримувалась би від трунку, тютюну, наркотиків і перелюбу. А вона якраз прагне усім цим зловживати. Навіть страшну недугу останніх років, СНІД, хіба людина приймає як кару? Ні, бо біля тридцяти різних ліків винайшли, щоб тільки мати можливість безкарно розкошувати еротикою.

Отож, навіть елементарного стримування немає в людей і тому говорити про те, що людина сама себе карає, означає зовсім не знати дійсності, бути засліпленим, невидющим і не розуміти, що й куди воно йде...

Самосуди не впроваджені в жодному правному суспільстві, а тим більше - у християнському. І це парадокс - самосуд над самим собою. Це, хіба що, зле відредаговане прогресистами в релігії більшовицьке "самобичування і каяття".

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

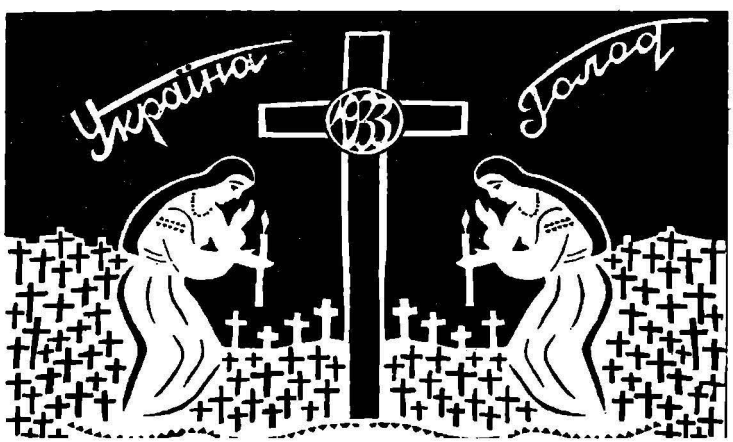

РЕЛІГІЯ І ВИХОВАННЯ

Варто розглянути благодаті релігії у цій важливій ділянці. Релігія, і то правдива християнська релігія, виховує насамперед справжнє почуття обов'язку. Коли маленька людина звикне до сумлінного виконання своїх щоденних обов'язків, згодом вона стане добрим членом родини, Церкви і держави. Несумлінні ж особи завжди були і будуть баластом суспільства та постійним клопотом для охоронців закону.

Але чому релігія виховує почуття обов'язку? Саме тому, що пошана до Бога вимагає пам'ятати про Його всюдисущість і тим самим рахуватися з Ним постійно. Бог - це корінь кожного зобов'язання та відповідальності.

До того ж, зауважмо, що тільки релігійна людина може бути дійсно лояльною до ближніх. Коли немає віри в серці, то немає жодної відповідальності у житті.

Саме цим релігія навіть виключно тимчасові справи освячує і підносить до гідності добрих справ.

Культура і мистецтво саме під впливом релігії розвинулися, вона надала їм стійкості та справжньої вартості. Шедеври мистецтва і культури базуються на відчутті вищої сили, з якої черпають, наче з джерела, чарівність та невмирущість. Недаремно майже всі лауреати нагороди Нобеля останніх років - люди віруючі. Можна порівняти і переконатися в цьому, читаючи книжку "Сотворення - не казка", яку видали Отці Василіяни в Римі.

Релігія характерна ще й тим, що впливає на дитину від перших

літ життя, адже діти живуть не лише в чарі казки та легенди, але й містики. Тому сам Христос говорить, що, коли не будете як діти, не увійдете до царства небесного.

Крім того, релігія не лише легко прищеплюється в дитинстві, але й залишає глибокий слід на все життя. Кожна людина має найвиразніші та найглибші спогади з дитячих літ. Тоді вона, як чиста дошка, сприймає найважливіші та найістотніші враження, які неможливо стерти по довгих роках; вони завжди відізвуться та виринуть, наче човен серед розбурханого моря життя.

А тепер кілька слів про роль вихователів та їхнє ставлення до релігійності.

Ми не повинні забувати, що школа, а тим більше дошкілля - це природне і логічне продовження родинного дому. Саме про це педагогіка, на жаль, забуває. Сам знаю з власного життя, що, посилаючи мене до школи в Сокалі, мої батьки журилися, як я собі дам

раду. Вдома ж панував виключно український дух, а доводилося іти до школи, яку нам нав'язав окупант, до польської школи. І часто, тим більше по різних діаспорах, така школа руйнує навіть найкращі зусилля родинного дому і тим самим дає людству духовних кастратів та браконьєрів, яких сьогодні мільйони... А це велика кривда не лише дитині і родині, але й усьому людському родові. У нас ніколи не буде людей з почуттям власної гідності і силою характеру, якщо школа ламатиме кропітку працю родинного дому, зокрема, коли дім той дійсно людяний і християнський. Пригадую в Штатах одна монахиня радила дитині, котра знала українську молитву: "Молися англійською, української Бозя не розуміє..."

Тож мусимо ми, вихователі (а священик, до речі, теж є вихователем), дбати про найменших. Пригадую, ще коли був я молодим священиком і не мав доручених мені громад, а тільки принагідно посилали мене служити, в ті часи вдалося мені заснувати сім шкіл катехизму та українознавства в Бразилії. Цією ж справою я займався протягом тринадцяти літ в Аргентині. Церква для мене - це школа, і то в найкращому значенні цього слова. Вона виховала багато добрих і чесних громадян. Свого часу в колгоспі бухгалтером був священик. Але донесли вищому начальству, викликають голову сільради і вимагають пояснення, чому він тримає у себе "врага народа", та ще й такого, що задурманює опіумом робітничий клас. Та голова сільради зумів оборонитися: "Ви хочете, щоб я взяв якогось злодюжку і держава мала самі збитки? А так наш колгосп один з найкращих в районі..."

Італійці кажуть, що діти мають штивні вуха, але добрі очі, і на це треба звертати увагу вихователям. А тільки говорити замало, бо дитина значно послідовніша і логічніша у своєму мисленні, ніж доросла людина. До того ж вона ще не зіпсована і тому кожну моральну ваду дорослого одразу помічає і думає про нас, як приказка мовить: "Кум красно говорять, тільки кривий писок мають..." Найсильніше діє не слово, а добрий приклад. Це універсальне чи й соборне добре діло.

Хоч коріння світогляду без сумніву бере початок в родинному домі, однак школа має обов'язок його розвивати. Тут дитина зустрічається вперше з громадою, яка існує поза родиною. І тому спостерігається або утвердження світогляду, або його знищення чи злам.

Говорячи про розвиток громадського життя дитини, варто пам'ятати, що саме в школі виробляється у дитини почуття, що вона є членом громади, Церкви, народу і держави. Церкви ж настільки, наскільки школа звертає увагу на релігійний чинник. В наш час цьому сприяє добре знання фольклору, а також колядок, щедрівок, гагілок тощо. Я зауважив, що саме під час фольклорних забав чи шевченківських вечорів, де діти співають і декламують, визріває в них дух проповідництва та лідерства. Пригадую, в Сокалі, у школі вправ, учителя Григорія Гудиму. Часто під час лекцій він розповідав про Великдень, про те, як з дочками та дружиною-італійкою ходив на гагілки під церкву. Іншим разом приходив єврей, лікар Шмідер на огляд дітей. До мене звертався українською мовою. Я розповів про це батькові,

а він: "Та це ж сотник Української Галицької Армії!"... Такі випадки мали на мене неабиякий вплив...

Ще кілька спостережень з мого життєвого досвіду. Здавна довелося мені помічати і в краю, і в діаспорі характерну для нас піддатливість чужим володарям і впливам, навіть тоді, коли тиску немає. Інші ж народи ще з дитячих літ виховують у своїх громадян почуття владності та задавання тону, хоч у них і катма для цього талантів.

А наша простакувата хитруватість?.. Чи традиційна засада "моя хата скраю..."? Чи не це привело нас до катастроф і кочубейства?.. Чомусь наш народ ніяк не може второпати зовсім простої і незаперечної істини: "Коли усім добре, то й мені буде добре". Навпаки - радіє і бажає, "щоб у сусіда корова здохла..."

о. Василь Зінько, ЧСВВ

Юрій ЛИПА

МОЛИТВА

Боже народів, утвердження і небес, і землі, і моря, Боже походів і самопожертви - до Тебе молиться найсамотніший народ у світі, народ найсильніший, бо злочини й гріхи своїх дітей перетривав...

Боже, дай нам, щоб усе, що найвеличніше - було в нас, і сповни народ наш молитвою вічного напруження. Дай нам, щоб ніхто з нас не мав замкнених очей, щоб тривога батьківська була в кожному серці, і щоб руки наші учились всіх способів боротьби, щоб уми наші пізнали всі науки, а воля наша знищила всіх противників!

За сірість минулих років, за блуканину на роздоріжжях, дай нам тепер велику дорогу єдності й молитви.

ІДИ ЗА МНОЮ

З 2 по 29 жовтня в Римі відбувався синод єпископів католицької Церкви і одночасно з ним - з'їзд головних настоятелів монаших спільнот. В обох зібраннях брав участь Святіший Отець Іван Павло II. Він відкинув, як хибну, поширену останнім часом думку про те, що для справи Божої монахи зробили би більше, якби були вони дієцезальними священиками. Без монашого, тобто, богопосвятного життя не можна уявити собі католицької Церкви. Те життя походить від самого Ісуса Христа, адже не лише до апостолів Він звертався: "Іди за мною", але й до інших, як от - до багатого юнака, якому казав: "Коли хочеш ти бути досконалий, - піди, продай добра свої та й убогим роздай, - і матимеш скарб ти на небі. Потім приходь та й іди вслід за мною" (Мат. 19,21). Юнак не прийняв запрошення, бо був багатий. Жаль було йому покидати багатство. Але саме відречення від земних благ - фундамент богопосвятного життя.

"Хто ішов з проповіддю Божого слова в поганські краї?" - запитує Святіший Отець. І відповідає: "Монахи". Вони й сьогодні в поганських краях ведуть Христову місію і нерідко своєю кров'ю зрошують поганську землю і своїм житям свідчать світові, що Христос - Син Божий і життя своє віддав, щоб ми мали життя вічне. Тобто, монаше життя - це участь в апостольській Христовій місії. А ті, що не ідуть між поган, виконують іншу місію - навчають в школах і церквах, закріплюють Боже царство в людських душах. Є й такі, що виконують волю Христа, який сказав: "Жниво справді велике, та робітників мало; тож благайте Господаря жнива, щоб на жниво своє Він робітників вислав" (Мат. 9,37-38). Таку місію можуть виконувати всі, але насамперед - богопосвятні згуртування. Сьогодні 72 відсотки з них - жіночі, які також виконують місію Христову навчанням та молитвою.

І сьогодні кличе Ісус не одного: "Іди за мною", але не всі відважуються піти. Бажання іти за покликом Христовим батьки повинні вкладати в серця своїх дітей, адже велика честь - бути біля Христа, співпрацювати з Ним в Його місії.

о. Дам'ян Богун, ЧСВВ

НА СХІД УКРАЇНИ

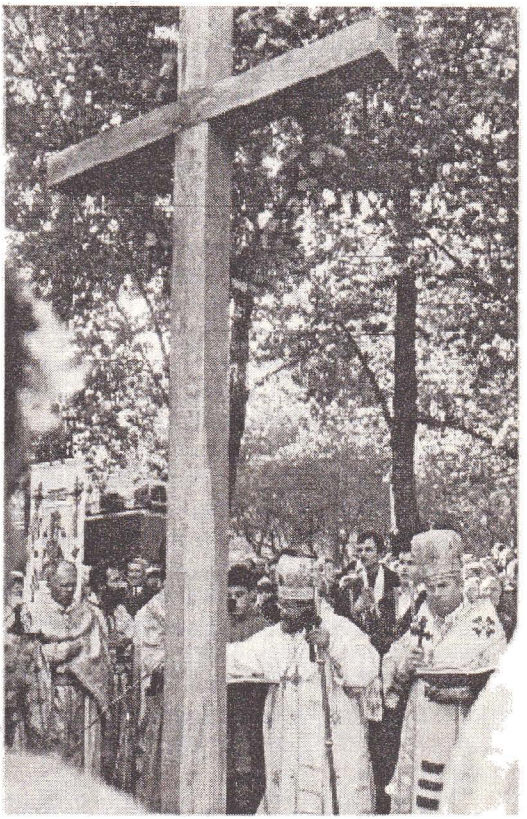

21 жовтня група паломників (монахи, монахині, миряни, а також Владики Іриней та Юліан) вирушили зі Львова через Вінницю до Донецька. Організатором та благодійником цієї поїздки був голова місійного згромадження святих Кирила і Методія в Кельні Йозеф Марія де Вольф.

Свята місія в Донецьку почалася з Архиєрейської Літургії за участю обидвох єпископів. Того ж дня відбулася посвята каменю під майбутню греко-католицьку церкву "Марія - Цариця вервички", а також прес-конференція в конференцзалі готелю "Шахтар" за участю кореспондентів місцевих газет.

На урочистому концерті з нагоди "приїзду групи уніатів із Західної України" (як передало місцеве радіо), були представники влади, а також на диво багато молоді.

Досвідчений місіонер з Німеччини Йозеф Марія де Вольф подарував греко-католицькій громаді Донецька тисячі примірників різноманітної духовної літератури.

На зворотному шляху учасники місії відслужили молебень за єдність у вірі в церкві Почаївського монастиря.

Люба Довга

■ *Фоторепортаж* Тараса Страмика

НА СВІТЛИНАХ:

- *посвята каменю під майбутню греко-католицьку церкву*
- *служба Божа в конференцзалі готелю "Шахтар"*
- *розвантаження духовної літератури*
- *учасники святої місії в Почаєві*

АПОСТОЛ УНІЇ - МЕЦЕНАТ МИСТЕЦТВА

1 листопада 1944 року відійшов у вічність один з найвизначніших діячів українського народу на грунті національному, а на грунті релігійному - найбільший митрополит Галицький Кир Андрей Шептицький. Нарешті громадськість справедливо та однозначно оцінила його подвижницьке життя, тож не дивно, що таким урочистим було вшанування пам'яті митрополита. Зокрема, і в Національному музеї, фундатором якого свого часу виступив митрополит. Багато ікон він сам особисто передав музеєві, виділяв кошти на придбання експонатів. Тож дирекція музею до 50-х роковин смерті митрополита організувала виставку мистецьких творів - ікон, портретів тощо. Відкрив виставку представник митрополії, Єпископ-помічник Львівської Архиєпархії Кир Василій Медвіт, ЧСВВ. Він охарактеризував митрополита Кир Андрея не тільки як мецената, але й як апостола Унії, що дбав про релігійну єдність українського народу в Католицькій Церкві. Після нього пан Олег Сидор запросив до слова Преосвященного Михаїла Гринчишина, ЧНІ, єпископа українців греко-католиків Франції, який говорив про митрополита Кир Андрея, як про кандидата на святого.

Митрополит з Канади Кир Максим Германюк, ЧНІ поділився спогадами про митрополита Кир Андрея, з яким він познайомився ще як тільки вступив на новіціят до Отців Редемптористів.

"Митрополит Андрей і галицька інтелігенція" - такою була тема виступу пана Івана Гречка, голови клубу греко-католицької інтелігенції м. Львова.

Мовою фотографії висвітлила образ митрополита Олеся Держко.

З доповіддю на тему "Митрополит Андрей Шептицький і Національний музей" виступив організатор виставки пан Олег Сидор, за що йому, директорові та працівникам музею щира подяка.

о. Дам'ян Богун, ЧСВВ

ОПІКУН МОЛОДІ

Цьогорічні листопадові дні ще раз нагадали нам про одного з найвизначніших синів Церкви і народу митрополита Андрея Шептицького.

16 листопада студентська молодь стала учасницею вечора "Митрополит Андрей Шептицький і молодь", який підготувало товариство "Просвіта" Львівського державного університету ім. І. Франка.

В доповіді на тему "Митрополит Андрей Шептицький - опікун молоді, меценат науки і мистецтва" о. д-р Іван Дацько наголосив на тому, що митрополит Андрей тісно співпрацював зі студентською молоддю, надавав допомогу організації "Пласт", заснував товариство "Обнова", перший статут якого написав о. д-р Йосип Сліпий.

"Українська молодь - Христові" - під такою назвою проходив у Львові в 1933 році з'їзд молоді, одним з ініціаторів якого був митрополит Андрей.

Чималу лепту вніс він і в розвиток української науки та культури. Був науковим та почесним членом Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Перекладав твори св. Василія Великого та Івана Золотоустого, написав надзвичайно глибокі праці про Божу мудрість і християнську правду, досліджував діяльність митрополита київського Йосипа Велямина Рутського, заснував у Львові Національний музей, який існує і сьогодні.

Після грунтовної доповіді канцлера Патріяршої курії УГКЦ літературно-музичну композицію виконав хор духовної академії. В Дзеркальному залі університету експонувалася книжкова виставка на тему: "Митрополит Андрей Шептицький - видатний церковний, громадський та культурний діяч".

Ігор Скленар

* * *

Клуб греко-католицької інтелігенції м. Львова спільно з Львівським музеєм історії релігії 28 та 31 жовтня відзначили 50 роковини з дня смерті Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. В цих урочистостях взяли участь єпископ Василь Медвіт та настоятель Крехівського монастиря отець Теодозій Янків, ЧСВВ.

* * *

У Тернополі відзначення 50 річниці з дня смерті митрополита розпочалося архиєрейським Богослужінням у катедральному соборі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, яке відслужили єпископ українців греко-католиків у Франції Михайло Гринчишин, єпископ-ординарій Тернопільської єпархії Михайло Сабрига та отці єпархії.

* * *

В Івано-Франківському університеті імені Василя Стефаника пройшла всеукраїнська наукова конференція "Спадщина митрополита Андрея Шептицького у національному і духовному відродженні України", організаторами якої виступили департамент з гуманітарних питань обласної Ради народних депутатів, Івано-Франківська єпархія Української Греко-Католицької Церкви та Прикарпатський університет.

* * *

В селі Дорі на Івано-Франківщині посвячено наріжний камінь під будівництво Інституту імені митрополита Андрея Шептицького та місійно-катехитичного центру. Ідея спорудження цих закладів належить греко-католицькому священику отцю Ярославові Свищуку, який довгий час душпастирював за кордоном, а зараз, повернувшись на рідні землі, започатковує нові проекти, які служитимуть ідеї відновлення християнської моралі.

Агенція Релігійної Інформації

На Почаїв

Під час святої місії в Залізцях на Тернопільщині сестра Єлисавета (Йосафатка), запропонувала відвідати Марійське святилище в Почаєві, і 12 серпня рушили ми на Почаїв в такому складі: о. Григорій Кутний та о. Михайло, Сестри Йосафатки Єлисавета і Мирослава, два вівтарні дружинники і я.

Наш гід в Почаєві, студент місцевої семінарії, розповів нам про минуле і сучасне лаври, історія якої почалася ще 1240 року. Слухали ми і про дива Богородиці. Бачили образ, на якому Мати Божа кулі відвертає, татар та турків вбиває. Заходили до печери преподобного Йова, оглядали стопу Пресвятої, яка відбилася на скелі. Варто згадати, що Пресвята Богородиця сказала преподобному Йову, що лавра буде існувати до кінця віків, а Вона наділятиме ласками побожних Її шанувальників.

Їздили ми і до церкви св. Трійці, збудованої за взірцем старовинних церков XV століття. Піднімалися на високу дзвіницю, бачили дзвін, що важить понад 11 тонн.

У лаврській книгарні придбали кілька образочків з благословенням святої Почаївської обителі. До речі, сьогодні в лаврі 60 монахів, 30 послушників, семінарія з сотнею семінаристів і, як завжди, дуже багато прочан.

У Чернівцях

Приємно було загостити 8 жовтня до столиці Буковини, Чернівців, де відбувалася свята місія з нагоди 50-ліття смерті слуги Божого митрополита Андрея Шептицького.

В Чернівцях нас щиро привітали о. мітрат Михайло Косило, отці, диякони та Сестри Мироносиці. Працювали вранці і ввечері. Велися місійні науки дітям. При нагоді о. Василь Зінько загостив до ремісничого училища

біля церкви, до дитячого садка і ще до одного училища. Був у товаристві репресованих, в медичному та педагогічному інститутах. Не оминув і університету ім. Юрія Федьковича, де студенти та педагоги прослухали доповідь про культуру української діаспори. Увесь час люди сповідалися, а в п'ятницю поїхали всі на храм до Садгори.

У Надвірній

Надвірна розташована неподалік Івано-Франківська, у підніжжі Карпат. Тут 23 жовтня розпочав я місійну справу. Прийняли мене генеральний вікарій, всечесніший о. Микола Сімкайло, отці Богдан Боднар, Святослав Миронюк та Іван Козурак. На закінчення місії прибув Владика коломийсько-чернівецький, ординарій Кир Павло Василик. Він висвятив в ієреї о. диякона Романа Іванкова, проповідував у церкві та біля місійного хреста, встановленого на місці зруйнованої окупантами каплиці.

Під час місійних днів у церкві щодня була відправа, після відправи - проповідь, а ввечері - Служба Божа і проповідь.

Протягом місійного тижня о. Василь Зінько відвідав три школи, училище, технікум і військову частину.

В п'ятницю та суботу на запрошення отця декана Богдана Боднара їде до Назавизова, де у церкві слухають його місійної науки учні та вчителі сільської школи. У суботу тут правиться Служба Божа. Того ж дня о. Василь Зінько відвідує Надію Попович, прикуту до ліжка поетесу з села Фитькова, яка пише вірші, виховує молодь та навчає дітей літературної мови.

о. Василь Зінько, ЧСВВ

В Залізцях біля Зборова

У цій парохії Покрови Пресвятої Богородиці душпастирює ревний і побожний парох Григорій Кутний. Допомагає йому дбайлива паніматка Катерина. Село розташоване біля асфальтівки, що йде на Почаїв.

Прибули ми зі Львова (сестри Єлисавета і Мирослава зі згромадження Сестер св. Йосафата і я) вночі шостого серпня.

НА СВІТЛИНІ:
свята місія в Залізцях.
В центрі - о. Григорій Кутний, поруч - сестри Єлисавета і Мирослава

Привезли нас брати Давид і Тарас з монастиря св. Онуфрія зі Львова.

Другого дня, у неділю, ми почали місійну працю. Треба визнати, що участь у святій місії була належна і слухачів не бракувало ніколи. На дитячу місійку зібралося чимало хлопчиків та дівчаток. Біля двадцяти з них прийняли перше Причастя.

У четвер ввечері їздили ми до сусіднього села, де теж була коротенька місійка. З четверга до неділі багато людей сповідалося. У суботу ввечері була процесія з Найсвятішими Тайнами. Вже смеркалося, коли побожні учасники місії поверталися із запаленими свічками до своїх осель.

Свята місія закінчилася в неділю на Маковея. Багато учасників того дня приступило до Господньої трапези. Правили подячну літургію місцевий парох Григорій та розтоцький - Михайло. Співав парохіяльний хор. По закінченні відправи мав останню проповідь о. Василь Зінько.

Уділенням апостольського благословення та повного відпусту завершилася місія в Залізцях біля Зборова, а попередня була тут майже шістдесят років тому.

о. Василь Зінько, ЧСВВ

НАМ ПИШУТЬ:

Слава Ісусу Христу!

Всечесніший отче Василю!

Щиро вдячний Вам за оригінальну і незабутню науку Божої правди на святій місії в Чернівцях, зокрема, і в святині Успіння Пресвятої Богородиці. Шкодую, що моя дружина Марія і четверо дітей не мали можливості слухати Вас, бо запрошені на відзначення Року родини до Харкова. Якби вони були тут, то заспівали би Вам квартетом "Многая і благая літа" та "Отче наш" Барвінського. Може Господь дасть нам нагоду ще зустрітися, то згадаємо незабутні дні чернівецької святої місії.

З шаною і любов'ю до Вас
Володимир СОКАЛЬСЬКИЙ

СЕРЦЕ, ПОВНЕ ЛЮБОВІ

Коли наприкінці вісімдесятих років почалося національне і духовне відродження України, коли Українська Греко-Католицька Церква зробила перші рішучі кроки виходу з підпілля, однією з найяскравіших постатей бунтівливої Церкви став о. Антоній Масюк Чину Святого Василія Великого.

Тоді всіх віруючих (і не лише віруючих) вразила нечувана звістка: у центрі Львова, на горі біля Порохової вежі при величезному зібранні народу відправляє Богослуження греко-католицький священик. В це важко було повірити і люди масово йшли туди, щоб переконатися в достовірності чутки. А там...

Після перших привселюдних освячень пасок о. Гаврилівим, після першої багатотисячної Служби Божої, відправленої о. Петром Зеленюком, відправи "на гірці" (як говорили люди) стали регулярними і збирали щораз більше народу. А добровільним парохом цієї незвичайної громади з благословення отця протоігумена Василя Мендруня став о. Антоній. Йому часто допомагав старенький о. Лопадчак, який на багаторічному засланні втратив здоров'я, та не втратив мужності і сили духу.

Ніхто ще не знав, чим закінчиться цей виклик безбожній системі, та відступати отці не хотіли. "Мені, старому, можна і голову покласти за святе діло, а молодих треба берегти, вони ще мають багато користі принести для народу", - говорив о. Лопадчак. Мовчки погоджувався з ним о. Антоній і регулярно відправляв Богослуження, не зважаючи на присутність

міліції і кагебістів. Так тривало з червня 1989 року і до 18 січня 1990 року, коли Отці-Василіяни отримали назад свій монастир і храм.

Тепер вже призабулося, який це був ризик для підпільного священика, яке геройство і самопожертву виявили ті, хто задля наснаги духовно спраглого народу зважився на виклик безбожній системі, уславленій найжорстокішими репресіями, безчинствами та несправедливістю. Та все ж у п'яту річницю виходу УГКЦ із підпілля хочеться привернути вдячні погляди до постатей, які безпосередньо спричинилися до нього.

Федір (Теодор) Масюк народився 26 травня 1917 року в с. Смолині Рава-Руського району в сім'ї звичайних селян Івана і Софії, які мали восьмеро дітей.

Мати не раз потім згадувала, що народився він під безперервні співи солов'їв, і виводила з цього, що має бути все життя веселим. А може це був знак якогось особливого Божого благословення при появі на світ?

Така думка напрошується, коли осмислюєш силу особистості о. Антонія.

Вже з дитячих літ він виділявся серед однолітків. Ледь навчившись читати, захопився читанням "Місіонаря" і "Життя Святих". Читав ретельно, по кілька разів, інші ж науки його мало приваблювали. Те читання запалило невгасимий вогонь любові до Бога і до життя духовного. А роздмухав цей вогонь парох о. Олексій Гут. Він так гарно представляв справу героїчного акту любові, що серце майбутнього священика з юних літ горіло бажанням спасти душі в чистилищі. Правда, він не прагнув бути священиком, його мрією було стати монахом і молитися за душі грішників. Чекаючи віку, необхідного для вступу до монастиря, старався самовдосконалюватися і ревно дотримувався усіх Заповідей Божих. Відразу після школи його, чотирнадцятирічного хлопця, отець парох рекомендував до праці в "Кооперативі", бо потребував чесної і працьовитої людини. Коли настав час їхати до монастиря, директор "Кооперативи" відпустив його навіть не роблячи ревізії, настільки був впевнений у ньому. Мамі теж шкода було його відпускати, адже такого помічника в господарстві не мала жодна жінка у селі - та не сміла відмовляти.

І ось 18 січня 1934 року він вступив до монастиря Святого Василія Великого у Христинополі. Нелегким було монастирське життя, та брат Антоній почувався щасливим. Це відзначав і отець-магістер Павло Теодорович, говорячи йому: "Щасливий ти чоловік, бо свого серця нікому не віддав, маєш серце повне любові до всіх. А то ласка Божа". Ласкою Божою була, певно, і його вдача: відвертість і покірність, працьовитість і скромність. Сумлінно виконував всі обов'язки, не нарікав і на найтяжчу працю, все робив вправно і ретельно. Так, працюючи три з половиною роки на кухні у Христинопільському монастирі з допомогою ще одного брата не лише годував 45 клериків і 8 священиків, а й дбав про відгодівлю тварин підсобного господарства. І навіть дуже вимогливий і строгий ігумен о. Платон Мартинюк завжди був ним задоволений.

З приходом совєтської влади почалися тяжкі випробовування. 27 вересня 1939 року брата Антонія разом з іншими братами і отцями вигнали із обителі. Довелося їм навіть стояти під стіною, очікуючи, що "визволителі" будуть їх розстрілювати.

Довелося шукати притулку в батьківській хаті. Коли ж більшовики відступили під натиском німців, брат Антоній першим повернувся до монастиря і почав впорядковувати його після безчинств совєтських солдатів. Але справжнє лихоліття для монастирів, як і для всієї Греко-Католицької Церкви, було попереду.

З 1944 року почався наступ радянської влади на монастирі. Поступово відбиралися монастирські будівлі, насильно перекидали ченців з монастиря в монастир, почалися арешти, вивози, мобілізація до армії. Брата Антонія теж мобілізували, помістили в табір на вул. Перацького у Львові, де з переповнених бараків водили на примусову працю. Там він важко захворів і потрапив до лікарні. Лікарі вважали його стан безнадійним, але якась сестра милосердя поставила його на ноги і він повернувся до Жовківського монастиря. Звідти в 1947 році змусіли усіх перебратися до Крехова, а тоді вивезли до Унева. І нарешті тих, хто ще не був

заарештований чи вивезений до Сибіру, просто розігнали.

Багато поневірянь і терпінь випало на долю брата Антонія. Хоч не був арештований, та скільки зла і зневаги терпів від войовничих атеїстів. Один з них, п'яний дільничний міліціонер, ледь не застрелив його за те, що брат Антоній не хотів з ним випити. А скільки людського горя довелося йому побачити. Серце обливалося кров'ю, коли доводилося ховати полеглих хлопців УПА, розпізнавати убитих енкаведистами, між якими бачив Івася, сина монастирського фірмана, якого добре знав і любив, та не мав права виявити свого почуття.

Працював брат Антоній на різних важких роботах: і пекарем, і косарем, і вантажником, і кухарем (до того ж 12 років у колгоспі, що потім став радгоспом), але завжди і всюди залишався вірним своїм обітам. І всюди (чи то в Крехові, Брюховичах, чи в Малехові) вмів створити навколо себе малу спільноту відданих Богу і Церкві людей. Ніколи не втрачав він душевного спокою, ніякі переслідування і погрози кагебістів не похитнули його у вірності своєму Чинові. "Ви мене вигнали з монастиря, але я маю монастир у серці", - сказав він слідчому. І в цьому найстисліше висловив суть свого тодішнього життя.

Поступово налагоджувалися контакти з братами і отцями, розкиданими по всій Галичині. З роками почали вертатися і ті, хто був в ув'язненні. В 1958 р. о. Пахомій Борис запропонував організувати підпільний монастир Отців Василіян. Всі отці й брати об'єдналися і почали творити підпільну структуру, координувати свої дії, щоб якомога ширше коло вірних католиків охопити духовною опікою. Про доречність і потрібність їхньої ризиковної діяльності свідчив приплив все нових і нових покликань до Святого Чину. Щораз відчутнішою ставала потреба нових священичих кадрів і Отці Василіяни ревно плекали їх.

Братові Антонію теж порекомендували приступити до вивчення теології. І ось 7 літ напруженої, скрупульозної науки після важкої щоденної праці, в умовах найсуворішої конспірації. Якої ревності, витривалості, самопожертви вимагала ця наука від тих, хто вчився, і від їхніх професорів - о. Пахомія Бориса, о. Єроніма Тимчука, о. Йосипа Риделя та інших, які могли бути арештованими або й знищеними.

25 листопада 1973 року єпископ Йосафат Федорик рукоположив брата Антонія на священика і з того часу він вів невтомну підпільну душпастирську працю, кульмінацією якої стали відправи "на гірці".

Зараз о. Антоній - настоятель храму св. Андрея. І храм цей завжди переповнений вірними. Люди, пройнявшись великою довірою до отця в часи підпілля, і зараз прагнуть його духовної опіки, ідуть до нього із найпотаємнішим, з своїми бідами й переживаннями. І для всіх у отця знаходиться порада і допомога, для всіх відкрите його серце - повне любові.

Лідія Купчик,
працівник Інституту Історії Церкви

ЧУДЕСНЕ ВИЗВОЛЕННЯ ІЗ В'ЯЗНИЦІ

Немає сумніву, що одним з найшанованіших святих у християнському світі є св. Миколай Чудотворець. Свого часу, як подають св. Бонавентура та один грецький життєписець X ст., навіть погани прибігали під його покров, благали заступництва і отримували численні ласки. Але особливе почитання має св. Миколай в Україні, бо, певно, немає у нас жодної церкви, в якій не було би бодай маленької ікони чи образу святого. За цю особливу любов св. Миколай щедро винагороджував наш народ різними ласками. Прикладом такої особливої опіки є крехівська Святомикълаївська обитель Отців Василіян. Покровительство святого сприяє інтенсивному відродженню її із недавньої руїни.

Варто згадати, що у своєму житті св. Миколай прославився не лише як добродій нужденних і бідних, але й як визволитель ув'язнених. "Життя святих" описує, як св. Миколай явився у сні цісареві Констянтину і наказав йому звільнити трьох несправедливо ув'язнених воєвод. А в недавньому часі, вже тут, у Галичині, святий знову вчинив диво, пов'язане з чудотворним образом, що знаходиться у крехівській обителі.

Відбувалося це під час другої світової війни. Два молодих хлопці із Української Повстанської Армії 21 травня 1945 року в с. Беневій, що на Тернопільщині, були оточені військами НКВС, або, як їх тоді називали, "рубашниками". Відразу зауважимо, що на 21 травня припадає свято св. Миколая "теплого". Цього дня у Крехові великий відпуст, а головний герой нашого оповідання, Дмитро Боровий (псевдо "Геракл"), теж походив з цього села.

Сили були надто нерівні. Згідно інструкцій командування УПА у таких випадках, щоб зберегти життя, треба було не вступати у збройну сутичку, тож Дмитро з товаришем вирішили вибиратися з оточення поодинці. Якимось чином Дмитро дістався до рідної хати, а відтак - до криївки, влаштованої на його власному полі. Просидівши там два дні і гадаючи, що "рубашники" пішли з села, він вирішив покинути криївку. Але по

дорозі до рідної хати, за каплицею, на нього чекала засідка. Перед цим енкаведисти навідалися до Дмитра додому і допитували його матір. Але мати стверджувала, що у неї лише один син, той, що воює на стороні совєтської армії і перебуває у Берліні, що підтверджувала листами. Тому, схопивши Дмитра, енкаведисти привели його перед очі рідної неньки. А мати, як мати, не змогла стримати сліз і тим самим видала сина. Надії на порятунок не залишалося жодної. Була одна надія - на Бога. Отож, виряджаючи сина до в'язниці, поміж іншими речами мати поклала йому невеличкий молитовник.

В ув'язненні Дмитро вже не сподівався залишитися живим, бо перебував у нестерпних умовах. Щодня його водили на допити, де всіляко знущалися над ним. Він був такий скатований, що медсестри, яким енкаведисти доручили поставити його на ноги, відмовилися це робити, вважаючи стан здоров'я Дмитра безнадійним. Але він не впадав у відчай. В перервах між допитами ревно молився, адже виріс у християнській родині і молитва завжди була для нього надійною товаришкою у різних потребах. До того ж в дитинстві неодноразово бував у Крехові і навіть мав намір вступити до крехівського новіціяту. Але чи то війна, чи, може, великі наділи земельні, якими володіла його родина, перешкодили йому в цьому. Отож, крехівський монастир ще з дитинства був йому добре знайомий, а особливо - чудотворний образ св. Миколая.

Однієї ночі після чергового допиту приснився йому дивний сон, наче він знаходиться у Крехові і молиться перед чудотворним образом св. Миколая. Поряд з ним стоїть його сестра. "І ти, Дмитре, тут?" - запитує. На цьому сон скінчився, а за хвилину до камери зайшов вартовий. Дмитро приготувався іти на допит, а, можливо, й на розстріл. Але яким було його здивування, коли він почув: "Виході! Свободєн!" Цього Дмитро ніяк не сподівався, тому сприйняв те, що сталося, за продовження сну. Усвідомив реальність цієї миті, аж коли опинився вдома.

Впродовж свого довгого життя пан Дмитро отримував ще й інші ласки за посередництвом св. Миколая, але про них вирішив не розповідати під час відвідин нашого монастиря, бо вважав їх не такими важливими і вартими уваги.

Хто знає, може у крехівській обителі доведеться завести спеціальну книгу, до якої вписувати факти отримання ласки за посередництвом чудотворних ікон, як це було колись заведено у наших монастирях.

Брат Левко Гірник

З'єднались музика і слово

У бібліотеці журналу "Перевал" (Івано-Франківськ) вийшла друком монографія Олександри Гнатюк "Українська духовна барокова пісня" (художнє оформлення Володимира Кауфмана). Книга розрахована як на фахівців (філологів, істориків, культурологів), так і на широке коло читачів, адже епоха барокко була надзвичайно продуктивною і визначальною для української культури.

4 грудня - Введення у храм Пресвятої Богородиці

ПОСВЯТА

Архангел Гавриїл дуже поспішав. Він пригадав собі, що минуло три роки відтоді, як народилася Та, яку Господь Бог призначив для всіх небесних духів на Царицю, а йому віддав в особливу опіку, поки Вона перебуватиме на землі. Саме до її домівки він тепер поспішав, щоб цього дня бути біля Неї і в невидимий для земних сотворінь спосіб охороняти Її. Він згадав, що Її старенькі батьки склали обітницю Богові, що, коли Він обдарує їх дитиною, то на третьому році життя вони посвятять Її Йому на служіння, завівши до Єрусалимської святині, щоб там Вона продовжила своє земне життя.

В оселі Йоаким та Анни Архангел Гавриїл побачив щасливих батьків, які зі сльозами радості на очах одягали маленьку Марійку, розповідаючи їй про те, що віднині Вона житиме тільки для свого Творця.

Стрілою здійнявся Архангел Гавриїл у небесні простори, щоб розіслати безтілесних гінців у всі кінці всесвіту і сповістити, що їхня Цариця вводиться до Єрусалимської святині.

Архангели в супроводі Гавриїла, Херувими, Серафими, Сили та інші небесні безтілесні жителі поспішали в дорогу, що вела від подвір'я вибраної родини до святині. Помітивши ще здалеку дві постаті з дитиною на руках, в урочистому леті наближалися до них. І тоді Гавриїл, як назначений Богом охоронець Марії, перший заспівав своїм мелодійним голосом гімн слави Тій, красою якої всі були невимовно вражені. До нього долучалися щораз нові голоси і весь небесний простір наповнювався найніжнішими мелодіями та співами Божих слуг.

Небесний Отець цієї миті чекав над храмом Ту, яку вибрав від споконвіків. Пломеніючи безмеж-ною любов'ю, стелив під стопи подорожніх доріжку благодаті та святих ласк. Ті, що перебували у святині, відчули незвичайну легкість, наповнилися Святим Духом і повиходили на подвір'я, щоб зустріти Царицю неба і землі.

"Вийди на подвір'я і зустрінь мою Доню. Ось бо приходить до храму Та, яку Я обіцяв дати на світ ще Адамові, коли його було вигнано з Раю. Нині приводиться до святині майбутня Мати Мого Сина, якого Я обіцяв дати на землю через своїх пророків", - відчув у своєму серці Господні слова Первосвященик Захарія.

І ось настала мить, коли Марійка вперше у своєму житті повинна була стати на сходинку, яка вела до храму і розпочинала її післанництво у цьому світі.

Нерішуче зробила вона свій перший крок, та, поглянувши вгору і побачивши Первосвященика, побігла по сходинках так, наче не раз тут була. І знову наповнилися небеса ангельськими співами, прославляючи Царицю та Її небесного Творця.

Брат Атанасій Чийпеш, ЧСВВ

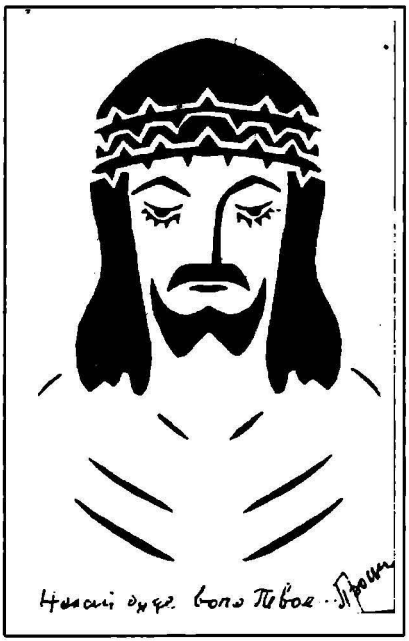

ЦАР ЦАРЮЮЧИХ

В суперечливі і непевні часи людська душа особливо гостро відчуває потребу в комусь, біля кого можна було би зігрітися і почуватися в безпеці. Церква, йдучи назустріч таким почуванням, показує нам у всій величі постать Христа - "Царя царюючих і Господа господствуючих".

Про те, що усім нам треба такого єдиного царя, який об'єднав би всіх людей землі в одній ідеї, одній вірі, одній любові, свідчить вся історія планети, на якій всі біди і нещастя, всі війни походять від розбіжності влад та ідеологій, протистояння одних іншим, з того безглуздого переконання, що щастя може дати той чи інший володар, та чи інша ідеологія. Хоч епоха фараонів та римських царів, яких обожнювали, давно минула, двадцяте століття повторило ті ж безглуздя, поклоняючись новим диктаторам та "отцям народів", вимовляючи їхні імена частіше, ніж ім'я Боже. Але все це лише зайвий раз нагадує нам про те, що перед очима кожної людини повинен бути не лише ідеал, до якого треба прагнути, але і Той, хто має силу допомогти нам у досягненні ідеалу. Не може бути аж настільки обмеженою людина, щоб не розуміти, якої великої і постійної допомоги потрібно, щоб гідно прожити життя. А оскільки саме з уст Христа пролунали слова, що обіцяють допомогу, прощення гріхів і здійснення всіх прагнень душі, очі своєї душі треба не раз, і не два, а протягом всього життя звертати до Всемогутнього Царя, в якому неможливо розчаруватися.

Отож, для нас, християн, що виходимо нарешті з жахливого періоду заперечення не лише Божества, але й чоловіцтва Христа, залишається надзвичайно важливим завдання: ДАТИ СПІЛЬНЕ, ЗАГАЛЬНЕ СВІДЧЕННЯ ПРО ХРИСТА, ЩО ВІН Є ДІЙСНО ТИМ, ЗА КОГО СЕБЕ ВИДАВАВ. Але статися це може лише через об'єднання всіх християнських сил в ЄДИНІЙ ХРИСТОВІЙ ЦЕРКВІ, яку провадить ЄДИНИЙ СВЯТИЙ ДУХ.

Тому варто згадати, про що домовилися представники Східної і Західної Церков в червні 1993 р. в Баламанті (Ліван) та в жовтні цього року в Брюсселі.

В Баламанті було вирішено, щоб православні та католики напередодні повного з'єднання молилися почергово у своїх спільних церквах і намагалися краще пізнати одні одних. Те ж саме було повторене на зустрічі в Брюсселі. Головний референт цієї зустрічі наголосив на тому, що, "посланий лише до синів Ізраїля", після своєї смерті та воскресіння Ісус

Христос наказує учням: "Навчайте всі народи і робіть їх Моїми учнями... Будьте Мені свідками в усіх кінцях світу і до кінця віків".

Зокрема св. Павло поширив християнство на тодішню Римську імперію. Відтак був період В. Костянтина - одержавлення християнства. Згодом - боротьба з ісламом, який зважився магометанство поширювати вогнем і мечем. Реакцією на це стали хрестоносні походи. Створилися наднаціональні Церкви: на Заході - латинська, на Сході - візантійська. З національним пробудженням народів почали творитися національні Церкви. Протестантизм вніс у стосунки між християнами суб'єктивізм і навчав християн пристосовуватися до віри і думки володаря певної країни. Це підхопили російські царі, які право громадянства залишали тільки православним, інших терпіли як прихідняків, без права поширювати свою релігію, що залишилося в Росії в певній мірі і донині. Але в загальному всі християни світу ставлять питання, чи не прийшов час загальносвітового християнства, коли його не будуть обмежувати ні національними, ні державними границями, але на перше місце ставитимуть саме християнство в його чистій суті: ГОЛОШЕННЯ ХРИСТА ЯК ТАКОГО, який має бути не лише головним змістом проповіді, але здійсненням БОГОЧОЛОВІЦТВА в його повноті. Це Павлове "ВІД ХРИСТА, ЧЕРЕЗ ХРИСТА І ДЛЯ ХРИСТА".

Дотепер Христове вчення і приклад Христа досконало здійснювалися лише в житті поодиноких святих. Тепер це стає обов'язком всіх свідомих християн, бо цього хотів сам Христос: "Хай всі будуть одно, як Я в Отці, а Отець в Мені...".

І для цього ніщо не може бути кращим за правду про всесвітнє ЦАРЮВАННЯ ХРИСТА, Його повне панування над живими і мертвими. Хто хоче вирватись з-під цього панування? Куди він піде?..

о. Павло Мадяр, ЧСВВ

Серце! Лети у молитві до Бога.
Ісуса Бажаєш? - Скоріше лети.
Через сумління туди йде дорога:
В любові до Нього досягнеш мети!

Душе моя! Стань під хрест, на якому розп'ятий
Той, хто безмежно тебе полюбив.
Вірою щирою ти Йому дякуй
Й тим, що ти доброго в світі зробив...

Наталя К.

Матей Михайло Гаврилів, ЧСВВ

ЧИ СУМЛІННЯ ЩЕ Є ГОЛОСОМ БОЖИМ У ЖИТТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ?

Вступ

У житті молодого героя Жана-Батіста Клєменса з повісті французького письменника Альбера Камю стається банальний, але визначний випадок. Головний герой, відомий адвокат в Парижі, що провадить розповідь в першій особі однини, так сам себе характеризує:

«У виконуванні обов'язків я справді був бездоганний. Я ніколи не брав хабарів, не робив жодних заходів ні перед ким, щоб мати якусь прихильність. Ніколи не брав жодної винагороди від нуждарів, що їх захищав, і ніколи цим не хвалився. Мені теж подобалося допомогти незрячому перетнути вулицю... і поінформувати перехожих, коли цього потребували, подати їм вогонь до цигарки, підштовхнути надто важкий візочок, попхати зіпсуте авто, купити часопис від члена Армії Спасіння чи квіти від старої продавчині, що вона краде їх на цвинтарі Монпарнаса. Я теж любив, ох, про це ще важче говорити, любив давати милостиню... я радів, коли бачив жебрака, що підходив... Я був великодушною людиною і це, по суті, так було ... Судді карали, засуджені покутували, я ж, вільний від будь-якого обов'язку, не підлягаючи судам і санкціям, вільно володарював у райському світлі ... усе йшло мені гладко ... Кожна радість будила в мені прагнення іншої радості. По святі наступало свято». (Camus A., Upadek {La Chute}, PIW, Warszawa, s. 111-112).

«І ось, одного разу, повертаючись додому опівночі від своєї коханої та прямуючи одним із численних мостів Парижа, побачив дівчину, що сперлася на балюстраду . Минаючи міст, почув плюскіт води від падаючого тіла і кількаразовий крик, що раптово припинився.

Я хотів бігти і не рушав з місця. Здригався від холоду і потрясіння. Я казав собі, що треба швидко діяти, і відчував, як невідворотна слабкість огортає моє тіло. Я забув, що думав тоді. "Запізно, задалеко...", чи щось подібного. Я продовжував прислухатися, не рушаючи з місця. Потім віддалився повільно» (там же, стор. 143-144).

По якімсь часі Жан-Батіст Клєменс скаже:

«Після довгого вивчення самого себе я відкрив глибоку подвійність людини (там же, стор. 153). Я замкнув адвокатську канцелярію у Парижі, подорожував... осів в Амстердамі у портовій дільниці моряків... відкрив "Мехіко-Сіті" (кафе), де виконую корисну працю. Насамперед вона полягає у практикуванні прилюдної сповіді так часто, наскільки це мені вдається. Звинувачую себе довго і розлого... Змішую те, що торкається

мене і заторкує інших. Беру спільні риси, досвід, що їх ми здобули разом, немочі, що їм підвладні, ... з цього зліплюю портрет усіх і нікого... і коли він готовий, показую його із смутком: "На жаль, я такий є". Мова звинувачувача закінчена. Але одночасно портрет, який виставляю перед моїми сучасниками, стає джерелом.

Покритий попелом, поволі вириваючи на собі волосся, із пораненим нігтями обличчям, але проникливим поглядом, стаю перед усім людством, виставляю свою ганьбу, кажучи: "Я - останній з останніх". І тут непомітно переходжу від "я" до "ми". Коли доходжу до "ось ким ми є", макет вже готовий і я можу сказати їм їхні правди. Очевидно, я такий, як і вони, ми в тому самому мішкові. Але я маю одну перевагу, я знаю про це і воно допомагає мені говорити» (там же, стор. 187-188).

Що було причиною спочатку внутрішньої, а відтак і зовнішньої переміни Клеменса? Це можна було б пояснити психологічними причинами, напр. перебільшеним, але безпідставним комплексом вини. Та тут, очевидно, причина глибша. Навіть для екзистенціаліста-атеїста Камю, якому йдеться про внутрішній голос, що його називаємо совістю. (Тут і далі "С." Етимологічне значення С. у слов'янській мові, як і багатьох європейських, означає: "спільне знання" <со+вдати. Див. Дьяченко Г., Полный церковно-словянскій словарь, М. 1899, 629).

Універсальний факт С.

Говорячи про універсальність С., не хочемо сказати, що всі мають однакове почуття щодо того самого невластивого вчинку, бо не всі мають ту саму шкалу моральних вартостей. Йдеться про нормальну людину. Але теж цікаво зауважити, що навіть у випадках "ненормальних", проблиск С. можна побачити навіть у найзатятішого злочинця. Клюг у своїй цікавій книзі "Глибина душі", коротко описавши біографію злочинця, що, як здається, мав радикальну нечутливість щодо моральних цінностей, так коментує цей випадок:

«Ендогенетична (тобто конституційна) сформованість чинити правопорушення означає, що людина дійсно може мати таку поведінку, і, якщо не виростає у доброму середовищі та під постійним наглядом й не отримує доброго виховання, ймовірно може стати злочинцем» (Klug J., Le profondita dell'anima, Torino 1952, 315).

Оце *"якщо"* відкриває нам глибокі корені феномену С., що не можуть бути ігноровані чи усунені.

Історія С.

Греко-римський світ

З літературної точки зору термін "С." має особливішу документацію. Вже в першій половині V ст. до Хр. феномен порушеної С. був живий і пластично описаний у грецьких трагедіях. (Напр. божество помсти, Ерінії-Евменіди з трагедії Есхіла. Див.: Тронский И. М., История античной литературы, Ленинград 1947, 121-123). Іменник совість з'являється не раніше, ніж 430 р. до Хр. у Демокріта із значенням С., як погано проведеного життя. Це слово відсутнє у Арістотеля і Платона, які, очевидно, не ігнорують факту С. як такого. С. знову з'являється в 240 р. до Хр. у Хрізіпа, але тільки у значенні психологічного пізнання власних актів. Щойно 30 р. до Хр. з розповсюдженням стоїцизму (його

засновником був Зенон (+ 264 до Хр.), а найталановитішим послідовником Хрізіп (281-208 до Хр.). Завдання філософії, за переконанням стоїків, полягає у науково обгрунтованій діяльності людини, а найбільше у її керівництві щодо чеснот і правильному їх практикуванні. Тому стоїки визначили філософію як вправу у цнотах, тобто вправу в розумовій діяльності. Їхня етика бачить найвище благо і найвищу мету або божественність життя у відповідності з природою. Розумне життя, як чеснота, - це найвище добро, воно не потребує жодних сторонніх доповнень, але само у собі має всі умови для осягнення щастя. Див. Поснов Э., История христианской Церкви, Брюссель 1964, 36-37Р.) термін С. набере морального сенсу, проте не у значенні моральної норми, але як осуд вчиненого зла. (Quarello E., Coscienza, in Dizionario Enciclopedico di Spiritualitá/I, Roma 1992, 649). У римському світі в зв'язку з середовищем стоїцизму, Сенека і Ціцерон часто торкаються поняття С. (Сенека визнає наявність у людині духа, "що зберігає і занотовує наші добрі та злі вчинки". Пор. Spidlik T., La spiritualitá dell'oriente cristiano, PIO, Roma 1985, 85) За Філоном Олександрійським совість покладена в людину Богом. (Cfr. Völker, Fortschritt und Vollendung bei Filo von Alexandrien, Lipsia 1938, 95-105).

У Св. Письмі

До зустрічі з еллінським світом у Св. Письмі не було відповідного слова для означення С.Слово совість в дійсності з'являється тільки в Екклезіаста (III ст. до Хр.) (10,20) ("в думках", по-слов. "у совісті") і у кн. Премудрості (власним свідченням засуджується нечестя). (17,10). Це слово відсутнє у Євангеліях і цьому не слід дивуватися. Христос говорить про серце, вживаючи біблійний термін, що має свою довгу історію у минулому єврейського народу.

Давидове серце було неспокійне після того, як він полічив народ. Тоді Давид сказав до Господа: "Согрішив я тяжко, зробивши це." (II Сам. 24,10).

Те саме стається з ним, коли йому сказано, що матиме докори, якщо надаремно проливатиме кров (I Сам. 25, 31). Коли він відчуває докори С., то вони пов'язуються в нього із Союзом-Заповітом, заключеним з Господом. Дійсно перед очима Господа оцінюються вчинки царів (I Цар. 16,7), перед очами Ягве, що досліджує серця і утроби, (Єрем. 11,20; 17,10; Пс. 7,10), котрому відкриті усі вчинки людей (Пс. 138,2). Фарисеї, що їх Христос засуджує, пов'язують у своїй С. розуміння справедливості із буквальним виконанням Закону. Ісус не відміняє Закону, але показує, що його виконанням повинна керувати чистота намірів. Він визначає поле дії С., навчаючи судити згідно голосу серця, із "якого походять лихі думки, убивства, перелюби, розпуста, крадіжки, облудні свідчення, богохульства. Це оскверняє людину..." (Мт. 15,1-20), а також закликає оцінювати усе чистим оком (Лк. 11, 34сл) у присутності Отця, що бачить таємне (Мт. 6,4.6.18). Таким чином Ісус приготовляє явління вільного сумління до дня, коли, за словами Ап. Павла, Закон не буде тільки зовнішнім щодо людини, але набере свого значення і своєї сили завдяки Духу Св., що поселиться у серцях. (Словарь библейского богословия, Брюссель 1990, 1084).

(Продовження у наступному номері)

ЛИСТ З В'ЯЗНИЦІ

Добрий день, дорогі брати і сестри з видавництва "Місіонер"! Вас вітають від щирого серця ваші брати-християни і в'язні з табору особливо суворого режиму. Нас дванадцятеро в камері, ми похрещені і віримо в Господа Спасителя нашого Ісуса Христа. Але терпимо велику нужду і шукаємо друзів-християн. А ще для нашого росту у вірі нам дуже потрібна духовна література: греко-католицькі журнали і газети, молитовники і одна Біблія на українській мові.

Дорогі брати і сестри, нам дуже бракує духовного спілкування з людьми, які прагнуть християнського пробудження в'язнів в таборах України. Ми покладаємо надію на вас - допоможіть нам, якщо маєте таку можливість. Добре було б, якби при нагоді ви зважили на ще одне наше прохання: нам потрібно дві пачечки чаю, 200 грамів будь-яких цукерок і невеличкий кип'ятильник. Незабаром у нашого брата день народження і ми святкуватимемо його чисто по-християнськи, з молитвою до Бога... **Після того, як ми повірили в Бога, великі зміни сталися в особистому житті кожного з нас,** і тепер до нас часто звертаються інші в'язні та просять духовних книг про слово Боже.

Дорогі брати і сестри, з вашою допомогою ми сподіваємося створити школу для вивчення Святого Письма та зібрати невелику бібліотеку духовної літератури. Допоможіть нам в нашому житті в'язничному і ми будемо завжди молитися за вас нашому Богові Ісусу Христу та просити заступництва у Пресвятої Богородиці.

З повагою та любов'ю до вас
ваші брати-християни з Бердичева
Житомирської області.

(Адреса в редакції "Місіонаря")

Від редакції: *Видрук цього листа на сторінках нашого часопису має на меті - показати кожному читачеві, що сталося Чудо в особистому житті дванадцятьох в'язнів. Адже вони запізнали Бога. На наше прохання о. Йосиф Будай, ЧСВВ, парох церкви св. Онуфрія, написав листа цим братам-християнам з табору, а видавництво "Місіонер" відправило пакунок із продуктами та релігійною літературою.*

Радіо Ватікан: 60.000 осіб, що становить 80 % населення індонезійського острова Самосір, належать до католицької Церкви. На початку цього сторіччя туди прибули протестанські місіонери, але їхні труди не увінчались успіхом. У грудні 1934 року, тобто лише 60 років тому, на острів прибув отець Сибрандт ван Россум, католицький священик з Голландії. Він вивчив звичаї та мову місцевого племені батах, переклавши основні правди віри. Потім також й інші місіонери зуміли органічно поєднати віру з народними традиціями та звичаями. Це дало видимі результати і тепер кожне село має свою церкву з парохом, а церковне життя відзначається діяльною співучастю усіх вірних.

Радіо Ватікан: Там, де раніше була радянська військова база, відкрився католицький університет. Мова йде про Угорщину, де поблизу Будапешту до нововідкритого католицького університету вже записалось 750 студентів, незважаючи на високі кошти вступу та навчання. Через брак приміщень довелось відмовити багатьом вступникам. Ремонт казарми та перетворення її в навчальні зали коштував 5 мільйонів доларів. В католицькому університеті навчатимуться також і студенти інших віросповідань, як наприклад, реформованої та лютеранської Церков, які становлять в Угорщині 22 % населення. Згідно із новим законом, до 2001 року всі школи, які належали до католицької чи інших Церков, і в 1948 році перейшли в руки комуністичної влади, будуть віддані попереднім власникам. До речі, в Угорщині вже діє 171 школа, належать вони до католицької, лютеранської та реформованої Церков.

Радіо Ватікан: "Будьте й надалі великодушними у виконуванні апостоляту серед стількох народів і культур, а особливо серед бідних та страждаючих" - сказав Папа Іван Павло II, звертаючись до учасників Капітули, тобто загальних виборчих і законодавчих зборів ченців монашого Згромадження ОО. Пасіоністів. Це Згромадження, засноване 1729 року, нараховує тепер 2.500 членів, серед яких 14 єпископів та 1.900 священиків. Вони трудяться на Божу славу у 54 країнах світу і нещодавно відкрили монастир також і в Україні.

Радіо Ватікан: В Сиракузах, від 29 серпня до 1-го вересня 1953 року, в домі бідних робітників Анжело Яннисо і Антоніни Джусто, невеличкий гіпсовий барельєф, що зображав Непорочне Серце Марії, почав плакати людськими сльозами. Це чудо бачили не тільки члени родини, але й сусіди та багато інших побожних людей. Лікарська комісія ствердила, що це були справжні людські сльози. Церковна влада визнала це чудо як правдиве, яке ствердили 189 очевидців під присягою. Дім сім'ї Джусто перетворився на церковцю. Єпископська Конференція Сицилії розпорядилася побудувати величавий храм для увіковічнення цього чуда. В 1954 році покладено наріжний камінь. Храм має вигляд корони з білими променями на синьому фоні і може вмістити 11 тисяч людей.

Радіо Ватікан: Відкриття кляузурово-затворницького монастиря - це завжди велика подія в житті Церкви, а тим більше, коли такий монастир знаходиться серед амазонських пралісів. Нещодавно в Перу, в місцевості Квілібамба, загубленій серед тропічних лісів Амазонії, з ініціативи єпископа Хуана Оллета виник новий монастир, посвячений Пресвятій Богородиці - цариці вервиці, в якому в молитві, жертві та злуці з Богом живе 9 перуанських та іспанських монахинь з Домініканського Чину.

Радіо Ватікан: Спеціальна комісія

польського парламенту розглядає тепер 7 проектів нової Конституції, яка повинна бути представлена у січні. У зв'язку з цим польські єпископи звернулися до вірних з душпастирським листом, в якому заявляють, що нова Конституція Польщі повинна говорити про незалежність Церкви від держави, а не про відокремлення Церкви від держави. Польські Владики також ставлять вимогу, щоб до основного закону країни була включена згадка про Господа Бога, Творця всесвіту, заборона аборту та евтаназії. Вони вважають, що Конституція повинна забезпечувати кожній людині право на життя від першої хвилини зачаття аж до природної смерті, підкреслюючи, що це становить основу усіх прав та демократій. Конституція повинна захищати сім'ю, подружжя, материнство та "запевнити уроки катехизму у школах, згідно з волею батьків". В основному законі повинні бути підтверджені такі основні цінності, як любов до свободи, суспільна та національна солідарність та толерантність. Польські єпископи виступають проти такого виразу як "світська держава", надаючи перевагу "свободі сприйняття світу". Вони також зауважують, що після десятиріч панування комуністичної ідеології, польське суспільство знаходиться в моральній кризі і тому не повинно далі жити у світській державі, в якій панує моральна вседозволеність та релігійна байдужість.

Радіо Ватікан: У Венеції закінчився міжнародний симпозіум на тему "Духовість та церковне життя на Сході та Заході". Його організував католицький Францісканський духовний інститут, який входить у склад Папського університету імені св. Антонія в Римі та православний богословський факультет солунського університету в Греції. Симпозіум відбувся на високому духовному та культурному рівні, а більшість учасників становили миряни, як католики, так православні, що свідчить, що духовним та церковним життям цікавиться не тільки чернецтво чи духовенство, але й увесь Божий люд.

Радіо Ватікан: Кардинал Анджело Содано, Державний Секретар Ватикану, висвятив у римській церкві св. Євгенія 44 священики з 12 країн світу, які належать до католицького товариства "Опус Дей" (Боже діло). До цього товариства, заснованого 1928 року блаженним О. Хосе Марія Ескріва де Балягер, входить тепер понад 75.000 осіб, в переважній більшості одружених чоловіків і жінок. Товариство "Опус Дей" розповсюджене в багатьох країнах світу, а нещодавно його члени розпочали діяльність також і у Литві. "Опус Дей" нараховує приблизно 1.500 священиків, ряди яких поповнились тепер 44 новими членами. Наймолодшому з нововисвячених священиків 28 років, і він походить із Філіппін, де був економістом, а найстаршому, мексиканському адвокатові, - 64 роки. Зрештою, усі з нововисвячених священиків, перш ніж розпочати підготовку до священства, відзначились на професійному полі як лікарі, хіміки, економісти, викладачі. Тепер вони служитимуть Церкві у різних країнах світу.

Радіо Ватікан: Взаємовідносини між країнами Східної та Західної Європи, шляхи та етапи тривкої співпраці, роль та значення слов'янських народів в майбутньому Європи, релігійні проблеми та екуменічний діалог - ось питання, які розглядались на конференції "Месіянізм та історія слов'янських народів", організованій Інститутом суспільних наук "Ніколо Реззара". З доповіддю на тему "Майбутнє України" виступив Анатолій Орел, посол України в Італії.

АНГЕЛ З ПЕКЛА

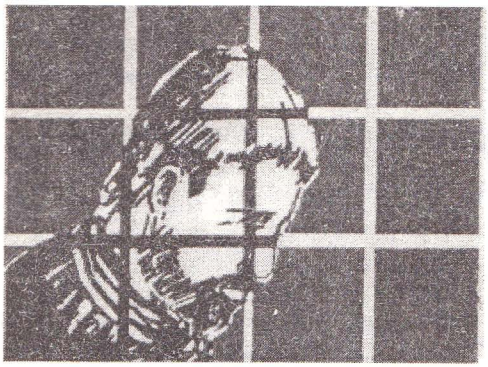

В камері попереднього ув'язнення надзвичайна тиша, бо підходить наглядач до віконця і через нього заглядає. Заскреготав ключ у дверях і наглядач пхнув до камери якусь маленьку згорблену істоту. Але ні, це не скалічений старець, такий, як усі ми - з лицем ясним, як у невинного ангела, русявим волоссям та блакитними очима стоїть перед нами молоденький хлопчина. "Звідки ти, хлопчику?" - запитує дядько Багрій. "Я?.. З пекла..." - вимовляє ледь чутно хлопчина. "Божевільний..." - пошепки передається по камері. "Скільки тобі років, синочку?" - запитує один з ув'язнених. "На чотирнадцятий пішло..." - відповідає. "Ти був на допитах?" - сипляться питання. "Був". "А били тебе?" "Ні, не били... Іншого били в мене на очах". "Кого, кого?" - зацікавилися усі. "Українського партизана... Били по шиї, кулаками в живіт, груди, пхали пальці між двері, але він ні в чому не зізнався, нікого не зрадив..." - схлипував хлопчина. "Страшно, не по-людськи били... Він упав горілиць і лежав, наче розіп'ятий, а відтак один із катів-енкаведистів виліз на стіл і скочив йому на живіт... Жахливий зойк вирвався з грудей партизана, кров полилася з рота... Такого, напевно, і в пеклі не буває..."

"Караюсь, мучусь, та не каюсь", - хтось вголос промовив.

"От і тобі таке буде, - залякував енкаведист, - якщо не скажеш, де криївки партизан", - не міг заспокоїтись хлопчина.

Хто чим мав пригощав його. Вночі він схоплювався, кричав. Але найгірше сталося згодом - після жахливої розповіді хлопчика збожеволів дядько Багрій. Але як його рятувати, коли жодних ліків немає? "Биттям" - порадив лікар. Запитали священиків, чи можна бити. Довго не хотіли погодитись на таке духовні отці, але врешті-решт змушені були дати дозвіл на рятівну процедуру. Бив дядька Багрія з любові немилосердно здоровенний гуцул Юрко. А малий хлопець і тут мусів дивитися на те страшне лікування... Діялося все це в червні 1950 року в станіславівській тюрмі.

о. Ігнатій ЯНТУХ, ЧСВВ

У ніч на Миколая

Молилась бідна сирота:
- Мій опікуне Миколаю,
моя іконочко свята -
нікого, лиш тебе я маю!
Родинний дім мій - інтернат,
І всі у ньому прагнуть ласки...
О чудотворче! Боже-свят,
даруй мені хоч трохи казки!
І снилась дівчинці отій
велична Пані у яскині,
і Миколай стояв при Ній,
і руки простягав дитині.
Щасливо спала сирота,
у сні батьків своїх зустріла...
Ця розповідь - одна зі ста
про Миколая-чудодія.

* * *

Святий отче Миколай,
нам у праці помагай,
із Христовими думками
сотвори молитви з нами -
подивуєм рідний край.
Святий отче чудодій,
подаруй нам послух свій.
Із небесної ясниці
в кожнім серці і світлиці
на сторожі нам постій!

Святий отче Миколай,
нам у праці помагай.
В Божу честь і Божу славу
ми прославимо державу
і врятуєм рідний край!

Віра Багірова,
м. Івано-Франківськ

Лист до св. Миколая

Любий отче Миколаю! Я Тебе з нетерпінням чекаю. Цілий рік я був слухняний. Слухав тата і маму. Вчив старанно уроки. Гарно молився до Бога. Я прочитав багато оповідань про Тебе, отче. Я знаю, що Ти багато допомагав людям. І тому я дуже прошу Тебе: своїми молитвами випроси в Бога кращої долі для України, для нашої Церкви і для всіх людей. Прошу, дай усім здоров'я. І ще прошу, не запізнися, бо минулого року я чекав, чекав на тебе, і заснув...

Ярослав Сабан,
учень 6-го класу СШ N 62
м. Львова

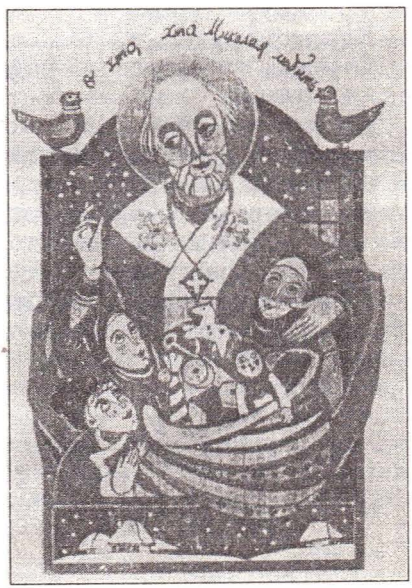

Видавництво Отців Василіян «Місіонер» у Львові

пропонує

придбати наступну духовну літературу, яка вийде з друку на початку 1995 року:

о. М. КОГУТ, "Нові Акафісти";
С. ЄЛЕНСЬКИЙ, "Жива вода";
О. ГРИНІВ, "Йосиф Сліпий як історик, філософ, педагог";
"ВЕРВИЦЯ";
Є. ПАЩАК, "Марія - наш взірець";
о. Т. ЯНКІВ, "Двері, відкриті у вічність";
О. ЛЕЩУК, Повісті та оповідання;
А. МІЛАНІ, "Велика Обітниця";
О. КВІТ, "Божі стежечки";
Р. БРЕЗІЦЬКИЙ, "На Оливній горі".

Шановні читачі! *Нашу літературу Ви можете придбати у кіосках, які знаходяться у Львові по вул. Б. Хмельницького, 36 (територія Святоонуфріївського монастиря) та пл. Возз'єднання, 1 (біля церкви св. Андрія).*

Читайте духовну літературу! *Тільки з Божою допомогою ми зможемо подолати життєві труднощі.*